

Zaterdag,

14 Januarij.

OFFICIEEL GEDEELTE.

EXTRACTEN uit het register der besluiten van den Vice-
President, waarnemenden Gouverneur-Generaal van
Nederlandsch Indië.

BUITENZORG, den 8sten Januarij 1843. (No. 16).

Gelesen, enz.

De Raad van Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelyk: Enz.

Ten tweede: Te bepalen, dat alle veilingen van op con-
tract geleverde, doch afgekeurde ruiker op Java, naar aan-
leiding van de bestaande contracten, voortaan zullen plaats
hebben in kopergeld, met de bevoegdheid evenwel voor de
kopers, om voor f6 koper, f5 zilver te betalen.

Afschrift, enz.

Accordeert met voorschreven register;

De Algemeene Secretaris,

C. VISSCHER.

BUITENZORG, den 11den Januarij 1843. (No. 17).

Gelesen, enz.

De Raad van Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelyk: Te bepalen, dat het instituut voor de javan-
sche taal te Soerabaja met 1°. Februarij aanstaande zal zijn
ingetrokken.

Ten tweede: Enz.

Afschrift, enz.

Accordeert met voorschreven register;

De Algemeene Secretaris,

C. VISSCHER.

Door den Vice-President, waarnemenden Gouverneur-Generaal
van Nederlandsch Indië, zijn de volgende beschikkin-
gen genomen:

BENOEMD:

Tot gezworen landmeter, der eerste klasse en taxateur van
vaste goederen te Samarang, de ambtenaar bij den wa-
terstaat aldaar, W. L. Brocx.

BEVORDERD:

Bij de 3de klasse.

H. Beer, thans van de vierde klasse.

Tot opziener van de eerste klasse, met behoud van den titel
van assistent, J. H. van Hemert, thans assistent van
de vijfde klasse.

OP VERZOEK EERVOEL ONTSLAGEN ONDER TOEKENNING VAN

PENSIOEN:

De Raad der Samarangsche wees- en boedelkamer te Soe-
rabaja, J. P. Don.

Voorts heeft Mr. W. Rappard en Mr. J. C. F. Baron
van Heerdt, als advocaat en procureur,
respectivelyk voor de raden van justitie te Samarang en
Soerabaja.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

BATAVIA, 13 Januarij 1843.

Van Tjanjor wordt onder dagteekening van 6 dezer mede-
gedeeld; dat volgens aldaar van Garoet ontvangene berigten
de berg Goentoer den 4den te voren, des morgens te 9 ure,
wederom zware rook en asch had uitgeworpen; welke wer-
king voortdurend en zelfs tot op de afzending van dat berigt,
des nademiddags te een ure, aanhield.

Het moet aan de rigting van den wind gedurende dien tijd,
dank worden geweten, dat Garoet vrij was gebleven van de
schade, welke gewoonlijk door soortgelijke natuurverschijn-
selen wordt veroorzaakt.

Te Tjanjor zelve, deed zich overigens, te twee ure in den
nademiddag van dien dag een asch-regen gevoelen, welke
tot 5 ure in den avond aanhield, en den beganen grond ter
hoogte van nagenoeg een streep bedekte.

CHINA. In het Canton Register van den 17ten Decem-
ber 1842, is de volgende beredening hebbende tot den nu
gepleegden moord van een groot gedeelte der beman-
ning van de schepen *Nerbudda* en *Ann*, welke in de maan-
den September 1841 en Maart 1842, op de kust van het ei-
land Formosa schipbreuk geleden hebben. De zakelijke in-
houd dezer drie proclamatiën volgt hierop:

In de eerste proclamatie, gedagteekend 23 November H.,
maakt de plenipotentiaris bekend, dat gedachte personen door
de Chinesche autoriteiten van Formosa zijn ontlast en
gebragt, en dat deze als redden waarom zij die kwalbbodige
misdad gepleegd hebben, bijbrengen dat zulks geschiedde
ter gehoorzaming aan Keizerlijke bevelen. Na te hebben
aangemerkt, dat het scheepsvolk der beide genoemde schepen
in eenen deerniswaardigen, weerloosen toestand op Formosa
was aangekomen, buiten staat om zich zelfs te verdedigen
of anderen nadeel toe te brengen, zegt de Plenipotentiaris al
verder, dat hij geene woorden heeft, sterk genoeg om zijn
afschuw en verfoeiing over dezen gruwel uitdrukken, waar-
van de herinnering als een onuitwisbare schandvlek in de
geschiedrollen van het Chinesche rijk zal nablijven. Zijne
Excellentie verklaart tevens dat hij het stellige officiële be-
wijs heeft verkregen, dat de door den Keiser uitgevaardigde
bevelen om Harer Brittanische Majesteits onderdanen ter dood
te brengen van Zijne Keizerlijke Majesteits afgedwongen zijn
door de grove en onbarmhartige voorstellen der plaatselijke
autoriteiten van Formosa, die, met oogmerk om zich zelf te
verheffen, laag en valsch genoeg geweest zijn om het
kabinet te Peking te berigten, dat beide de *Nerbudda* en de
Aan, met vijandelijke gesindheden waren ge-
stevend, en dat de berichten onwaar en valsch, maar
doelmatig ongerijmd, dewijl geen dezer vaartuigen
oorlogschepen waren, en tijdens het verongelukken ook geene
troepen of andere krijgslieden aan boord hadden. De Ple-
nipotentiaris geeft wijders zijn voornemen te kennen, om aan
eerbiedig maar nogtans met klem, de wezenlijke toedragt dier
dreevige gebeurtenis ter kennis te brengen van den Keiser,
en in naam Zijner Souverein, de Koningin van Groot Bri-
tannie te verzoeken, dat de plaatselijke autoriteiten van het
eiland Formosa, wier valsche rapporten tot de verschrikke-
lijke gebeurtenis hebben geleid, van hunne posten zullen
worden ontzet en (naar verdienste) gestraft; en verder dat
hunne eigendommen zullen worden verbeurd verklaard, en de
geldswaarde daarvan aan de beambten van het Britsch Ge-
vernement uitbetaald, om te worden besteed tot hulp en
steuning der huisgezinnen van de onschuldige menschen,
ten gevolge der valsche aantijgingen, zijn ter dood ver-
dacht. Zonder deze regtvaardige vergelding durft de Plenipotentiaris
niet verzekeren dat het plaats gehad hebbende, hetwelk
Zijne Excellentie verpligt is aan het opperkamer medetede-

len, niet de oorzaak zal zijn van verdere ernstige oneenigheid, en dat zulks niet leiden zal tot eene vernieuwing der vijandelijkheden tusschen de beide rijken, hetwelk zeer te betreuren zou zijn, daar China en het Chinese volk alsdan in nieuwe ellende en gevaar zullen worden gewikkeld, en dat alles voor het misdrijf van eenige weinige onbeschaamde en onwaardige booswichten. De plenipotentiaris vertrouwt echter dat de Keizer aan zijne billijke vorderingen zal gevolg geven en alzoo verdere ongelegenheden voorkomen.

De tweede proclamatie is gedagteekend van den 26sten November en gerigt aan de Britsche onderdanen, waarbij het voorgevallene op de volgende wijze wordt bekend gemaakt: » De Plenipotentiaris verneemt dat het algemeen genoeg bekend is, dat, toen de *Nerbudda* in gevaar verkeerde, de Indianen aan boord van dat schip verlaten werden door den kapitein en stuurlieden van hetzelfde, zoodat door een officier en een klein detachement van H. M. krijgsmagt, die zich bij de expeditie zouden gaan voegen. Het blijkt nu, dat de inlanders die op het schip achterbleven, vijf dagen nadat zij aldus verlaten werden, op houtvloten aan land kwamen, onder geleide van den eersten en tweeden *Sjrang*, en dat bij die landing eenige der mannen (meer bepaald de *Lascars* of *seamanen*) verdronken, of door de Chinezen, die kwamen om hen te plunderen, vermoord werden. Allen die aan land kwamen werden terstond gevangen gemaakt en in zware bloeijen geklonken, wreedaardig in kleine partijen verdeeld en in afzonderlijke gevangenissen, gedurende ongeveer elf maanden, opgesloten, na verloop van welken tijd zij (met uitzondering van den eersten en tweeden *Sjrang*) naar eene vlakke op korten afstand van de hoofdstad van het eiland Formosa gebragt en aldaar in koelen bloede onthoofd werden, in tegenwoordigheid der Chinese plaatselijke autoriteiten. — Het blijkt verder dat er, tijdens de kapitein en stuurlieden der *Nerbudda* het vaartuig verlieten, gezamenlijk 240 Indianen (170 *hamp*-volgelingen en 70 zeelieden) aan boord van hetzelfde achterbleven, van welke alleen de eerste en tweede *Sjrang* er het leven afbragten, maar het is niet mogelijk te bepalen, hoeveel er verdronken of door de plundersaars vermoord werden, hoewel hunnen natuurlijken dood stierven of wel ten gevolge der slechte behandeling of van honger omkwamen, ten einde alzoo te vernemen hoeveel door de Chinese autoriteiten zijn onthoofd. — Met betrekking tot de brik *Ann* is gebleken, dat dit vaartuig 57 zielen aan boord had toen het verongelukte; hieronder bevonden zich 14 Europeanen of Amerikanen, 2 of 3 Portugezen en Maleijers, 5 Chinezen, terwijl de overigen Indianen waren. Omstreeks middernacht geraakte het schip op strand; met het aanbreeken van den dag verlieten de 57 personen het vaartuig en namen best van een *Chintan* boot, die in eene rivier nabij de plaats waart zij landden geloggen was, om daarmede weder in zee te steken; doch de hevige wind belette zulks. Zij werden ten drie ure na den middag, zonder zelfs een geweerschot te lossen, door gewapende Chinezen, die aldaar bijeen gekomen waren, omsingeld. Zij werden oogenblikkelijk uitgeplunderd en moesten een eind wegt, van alle kleederen beroofd en blootgesteld aan een sterken noord-oosten wind, voortgaan. Twee menschen stierven van koude, en verscheiden anderen bezweken aan de gevolgen van dien en van vermoeijenis. Zij werden naar de hoofdplaats gebragt (ongeveer 90 mijlen verwijderd van de plaats waar het vaartuig schipbreuk geleden had) waar zij van elkander gescheiden en in kleine groepen in afzonderlijke gevangenissen in boeijen gesloten werden. Ten gevolge van dien hadden zij weinig gemeenschap met elkander, maar het is bekend dat zij aan de wreedste behandeling blootgesteld werden en ter naauwernood genoegzaam voedsel ontvingen om in leven te blijven. Op deze wijze verlieten zeven treurige maanden, wanneer aan de elf overgeblevenen, daaronder begrepen de twee, tot de *Nerbudda* behorende, (zes Europeanen en Amerikanen, drie Indianen en twee Chinezen, welke laatsten vergiffenis bekomen hadden onder voorwaarde van in dienst van het bestuur van Formosa te treden) werd bekend gemaakt dat de vrede gesloten was. Destijds werd beweerd, dat al hunne lotgenooten ter dood gebragt waren op of omstreeks den 13den Augustus, op grond van hetgeen vermeld is in de bovenbedoelde proclamatie van den Plenipotentiaris. Onder de ongekomenen bevindt zich de heer *Gullij* een Britsch koopman, die als passagier op de *Ann* was en van Macao naar het noorden reisde. De reden waarom de zes Europeanen en Amerikanen benevens de drie Indianen gespaard zijn gebleven, is niet bekend; doch men veronderstelt, dat zij als de voornaamsten van hunne natie beschouwd werden en dien ten gevolge bestemd waren om naar Peking te worden gezonden, ten einde aldaar te worden gevonnisd.

De derde of laatste proclamatie is gedagteekend van den 27sten November en gerigt aan de Chinezen. Daarbij wordt verslag gedaan van het gebeurde, en aangetoond dat 237 personen behoord hebbende tot de *Nerbudda* en 46 manschappen van de *Ann* door het Chineesch bestuur van Formosa zijn ter dood gebragt, of zijn omgekomen door de slechte behandeling en de doorgestane ontberingen. Ten einde aantetoonen hoe tegenstrijdig dit gedrag is met de handelwijs van het Britsch bestuur (dat al deszelfs gevangenen op vrije voeten stelt) en hoe noodzakelijk het is dat de daders gestraft worden, is deze proclamatie in de Chinese taal uitgevaardigd.

MENGELINGEN.

BIOFPHING

DER

MALEISCHE EN JAVAANSCH TALEN

TE PARIJS.

In den franschen *Moniteur* van den 22sten Augustus II., vindt men het ondervolgend, in meer dan één opzigt voor onze lezers belangrijk stuk. De *Nederlandsche Staats-Courant* van den 26sten Augustus leverde daarvan eene vertaling, en het is die welke wij hier laten volgen.

» Rapport aan den Minister voor het openbaar onderwijs over den cursus in de Maleische en Javaansche talen op de Koninklijke bibliotheek (te Parys), gedurende het schooljaar 1841—1842 gehouden.

» MINISTRE DE L'INSTRUCTION PUBLIQUE.

» Bij het eindigen van den tweeden jaarlijkschen cursus in de Maleische en Javaansche talen, dien gij mij gemagtigd hebt op de Koninklijke Bibliotheek te houden, acht ik mij verplicht u meer bepaald van den aard mijner lessen en van de voornaamste, daardoor verkregene uitkomsten rekenschap te geven.

» Mijn cursus, die den 9den December 1841 is geopend, heeft tweemaal 's weeks, Maandags en Dondersdags, plaats gehad; hij heeft gedurende het eerste halfjaar uit 29, gedurende het tweede uit 28 lessen, te zamen 57, bestaan.

» Daar gedurende dit jaar mijn cursus, behalve door nieuwe toehoorders; door verscheidenen is bijgewoond, welke dien vroeger hadden gevolgd, heb ik mijn onderwijs in twee trappen en elke les in twee deelen gesplitst; zijnde het eerste gedeelte aan de grondbeginselen en het tweede aan meer gevorderde studien gewijd. Die handelwijs heeft den gewooschten goeden uitlag gehad, daar mijne eenjarige leerlingen, reeds bij de opening van het tweede halfjaar in staat zijn geweest, om gemeenschappelijk met die van het tweede jaar de vertalingen te doen, die in het eerst alleen voor deze laatste klasse van toehoorders waren bestemd.

» De studie van het Maleisch heeft geheel het eerste halfjaar van den cursus ingenomen. Mijne lessen in de spraakkunst, waarbij dezelfde taal als de eerste taal is aangewend, hebben de leerling van het alfabeth, die van het vormen der woorden door voor- en achtergevoegde lettergrepen, de regels die het gebruik van het zelfstandig en bijvoegelijk naamwoord, van het voornaamwoord en het talwoord bepalen, en eindelijk algemeene wenken omtrent de woordvoeging, omvat. Door bij de behandeling van elk dier deelen der spraakkunst de opmerkingen, aan de hoogere philologie en vergelijkende ethnographie ontleend, waartoe zij aanleiding geven, te voegen, iets waarover ik reeds in een vroeger rapport aan Uwe Excellentie sprak, heb ik getracht, mijn vak van studie zoo wijsgeerig en aanlekkelijk als mogelijk was, voor te stellen.

» Voor het onderwijs in het Maleisch bestaat behoefte aan eene spraakkunst, die gelijken tred houdt met de vorderingen, welke de Oostersche taalkunde sedert eene halve eeuw gemaakt heeft. Die van Werndly, in het begin der vorige eeuw in het Hollandsch geschreven, is geheel onvoldoende, hoewel zij voor den tijd, waarin zij het licht zag, als een meesterstuk kan worden beschouwd. Die van den geleerden Engelschman W. Marsden, welke in een veel later tijdperk is zamengesteld, is met opzigt tot de diepere kennis van den oorsprong en van den aard der taal, waarvan zij de regels blootlegt, zeer onvolkomen. Zij bevestigt zich door groote eenvoudigheid en duidelijkheid aan, doch men zou daarin te vergeefs die diepe philologische kennis zoeken, die in al de grammaticale werken der Duitse taalkenners doorblijkt en die, op de studie van het Maleisch en de andere daaraan verwante taaltakken van den Indischen Archipel toegepast, aan die studie zulk een hoog belang bijzet. De spraakkunst van Marsden, zijn woordenboek, gelijk al de overige werken der oostlingen zijner natie, die zich aan dezelfde naspering hebben gewijd, dragen blijken van die praktische, doch eenigzins oppervlakkige strekking, welke de Engelsche philologische school kenmerkt, en die zulk een in het oog vallend contrast vormt met de welligt al te bespiegelende, maar toch zoo oorspronkelijke en zoo diepe inzichten der Duitse school. De kennis der Indische taaltakken, de spraakkunst van de Indische taal, die het schiereiland, aan gansche zijde van den Ganges, en die der tongvalten op de Australische eilanden, waarvan de woordenlijsten met onvermoeide vlijt door de zeevaarders zijn opgezameld, die sedert vijf en twintig jaren de zeeën van Polynésie doorkruisen, moeten in onzen tijd door het onschatbare licht, hetwelk zij over de vergelijkende spraakkunst van het Maleisch verspreiden, daarvan eene geheel nieuwe wetenschap vormen. Tot dien vooruitgang zal ik trachten mede te werken, door weldra eene door mij zamengestelde Maleische spraakkunst in het licht te zenden.

» Om zich met de toepassing der eerste grammaticale regelen van het Maleisch vertrouwd te maken, biedt de chrestomathie, die achter de spraakkunst van Marsden is gevoegd, eene verzameling van langzamerhand moeilijker wordende fragmenten uit schrijvers aan, welker typographische correctheid welkome is, en die beginnenden met het meete nut kunnen gebruiken. Van die plaatsen heb ik degenen uitgelegd, die aan de Maleische beweer-

king van de *Ramayana* ontleend zijn, een werk, waarin, in een zeer zuiveren stijl en op een eenvoudigen, duidelijken trant, de daden van den beroemden Hindoeschen held Sri-Rama worden verhaald. In dit gedicht, dat voor ons geheel nieuwe voorstellingen van het wonderbare bevat, verheft zich de schrijver, als hij alle wezens en alle krachten van de werkelijke en van de bovennatuurlijke wereld in beweging brengt, in weêrwil der langwyligheden, welke zijn werk ontzieren, tot de verhevenste schoonheden. Hoewel deze Maleische bewerking geene dagteekening draagt, zou men, bij den eersten opslag, op grond der daarin voorkomende overleveringen van Muzelmannen oorsprong, kunnen vermoeden, dat zij jonger was dan de invoering van het Islamismus in den Aziatischen Archipel, dat is, dan het begin der dertiende eeuw. Intusschen schijnt men, uit het aanwezig der vreemde bestanddeelen, niet op genoegzamen grond tot het toekennen van minderen ouderdom aan deze bewerking te kunnen besluiten, als men aan de tusschenvoegingen denkt, welke bij volken, die de boekdrukkunst niet bezitten, onophoudelijk in de handschriften plaats hebben. Wij bezitten daarenboven het stellige bewijs, dat de Maleyers, toen zij van godsdienst veranderden, en eerst die der Hindoes, later die der Muzelmannen omhelsden, hunne aloude geschriften, waarin hunne nationale godheden eene rol speelden, hebben overgewerkt, en daarin legenden gebragt, aan hun nieuw geloof ontleend. Ik heb de eer aan Uwe Excellentie aan te kondigen, dat de heer *Roorda van Eysinga*, hoogleraar in het Maleisch aan de koninklijke militaire akademie te Breda, eene vertaling van de Maleische *Ramayana*, met den tekst van dat dichtstuk, ter perse heeft gelegd.

Ik heb aan mijne meest gevorderde toehoorders een werk uitgelegd, waarvan wij in het vorige jaar de inleiding hadden beschouwd, en waarvan wij de vertaling tot aan het elfde hoofdstuk hebben voortgezet. Dat werk, de *kroon der Sultans* (der Koningen) getiteld, hetgeen in den figuurlijken stijl des schrijvers, de kroon of het meesterstuk der Maleische boeken beteekent, wordt door die volken als een der klassieke werken hunner letterkunde beschouwd. Het is werkelijk helder en sierlijk geschreven, de zinnen zijn goed gerond en men vindt daarin nergens die afgebrekene woordvoegingen, dien saamgetrokken, duisteren stijl, waardoor sommige Maleische schrijvers, vooral regtsgeleerden en dichters, zoo nitmate moeijelijk te verstaan zijn. De *Kroon der Sultans* is een zedekundig, wijsgeerig vertoog, waarin Bokhari, uit Djohor, de schrijver wien men dit stuk te danken heeft zich tot taak heeft gesteld, om de pligten van den mensch te doen kennen; in elke betrekking waarin het lot hem plaatst, van den opperheerscher af tot den nederigsten, aan zijne wetten gehoorzamen onderdaan. Hoewel Bokhari zich in zijn boek een ijverig Muzelman toont, daar hij zich onophoudelijk op het gezag der leeraren van het Islamismus en vooral van den Koran beroept, laat hij op verschillende plaatsen eene andere rigting, andere gevoelens doorblikken. De eerste hoofdstukken, waarin hij zijne denktoetsen met God, het Soeban, de menschen, het ongeluk, blootlegt, toonen duidelijk, dat hij zijne bovennatuurlijke stelsel van wijsbegeerte had geput, hetwelk wel in Perzie zijnen oorsprong heeft, maar waarvan de takken zich over Indie verspreiden, en dat men den naam van Sufismus gegeven heeft, eene wijsbegeerte, op een overdreven spiritualismus gegrond, en dat in het verregaandste mysticismus is overgegaan.

Zie daar den arbeid, die ons gedurende het eerste halfjaar heeft bezig gehouden. In het tweede heb ik de uitlegging van de *Kroon der Sultans* tot het zestiende hoofdstuk voortgezet en daarenboven die van de wetten wegens het zeeregt aangevangen, welke ik thans op de koninklijke drukkerij ter uitgave doe gereedmaken. Die wetten, welke gedurende eene lange reeks van eeuwen door mondelinge overlevering in het geheugen van de hoofden der stammen werden bewaard, werden, tegen het einde der 14de eeuw van onze jaartelling, op last van den Sultan *Mahmud-Schah*, die toen in Malacca regeerde, en de eerste Maleische Vorst was, die het Islamismus omhelsde, verzameld en voor het eerst in schrift gebragt. Die wetboeken, merkwaardige gedenkteekenen der aloude beschaving van de thans zoo zeer in verval geraakte volken van den Maleischen stam, houden een stelsel van wetgeving in, welks beginselen dikwijls de bepalingen herinneren, die de scheepvaart der beschaafde Europeesche natien regelen: zij bieden daarenboven een onschatbaren tekst voor de studie van het oude Maleisch aan. De uitgave dezer gedenkstukken, betoemd om een deel uit te maken der groote verzameling van wetten wegens het zeeregt, die door den kundigen regtsgeleerde, den heer *Pardessus*, wordt bijeengebragt, zal gevolgd worden door de uitgave van het geheele samenstel der Maleische wetgeving, waarvan ik de voornaamste gedenkteekenen heb verzameld en vertaald.

Het tweede halfjaar is gedeeltelijk aan het onderwijs in het Javaansch gewijd geweest, waarin ik thans voor 't eerst onderwijs heb gegeven. Die taal, ofschoon uit een staatkundig en handelspunt veel minder nuttig dan het Maleisch, omdat zij zich tot het eiland Java en de eilanden om het heen omtrent beperkt, verdient den voorrang boven dit, om den rijkdom en de oorspronkelijkheid harer letterkunde en om de hulpmiddelen, welke zij aan de vergelijkende taal- en volkenkunde aanbiedt. Naar de waarschijnlijkste gissingen is dit de oorspronkelijke taal der natien van Polynesie geweest, die alle daarvan eenige sporen in derzelve tongvallen hebben behouden, en onder die talrijke taaltakken is het degene, die den rijksten woordenschat, het volkomenste grammaticale stelsel en de oudste beschaving bezit. Het Javaansch is eumisbaar, om tot de diepere kennis van het Maleisch door te dringen, dat daaruit is afgeleid en daaraan een aantal woorden, woordvoegingen en spreekwijzen heeft ontleend, welke men te vergeefs elders dan in de oorspronkelijke taal zou opsporen. De beoefening dier beide taaltakken mag dus niet van een gescheiden worden. Maar om het Javaansch in het gebied van het openbaar onderwijs te doen opnemen, had ik groote moeijelikheden te overwinnen, inzonderheid ook de zoodanige, die uit den aard der taal voortvloeijen.

Om een denkbeeld van deze laatste soort van moeijelikheden

te geven, is het genoegzaam te zeggen, dat het Javaansch uit drie dialecten of liever uit drie spraakvormen is zamengesteld, die elk eene afzonderlijke woordenlijst bezitten, en welke vereeniging desbetreffende slechts eene enkele en zelfde taal uitmaakt. Het gebruik dezer drierlei wijzen van spreken, die telkens seerwel in letterkundige werken als in het dagelijksch onderhoud elkander afwisselen, wordt bepaald door de meerderheid, de gelijkheid of de minderheid in maatschappelijken rang of ouderdom, waarin de persoon, die spreekt, tegenover dengene, tot wien hij zich rigt, geplaatst is. Zoo gebruikt men tot een vorst, een groote of een grijsaard sprekende, het *kromo* of Hoog-Javaansch, de taal van ontzag en eerbied. Het is ook die taal, welke de dramatische dichters en romanschrijvers in den mond der goden en bovennatuurlijke wezens leggen, welke zoo dikwijls in hunne verhalen voorkomen. Tusschen gelijken gebruikt men het *ma-djo*, de middelbare taal. Wanneer men tot een mindere spreekt, bedient men zich van het *ngoko*, het volks-dialect. Dat onderscheid van taal, hetwelk steeds bij deze volken door eene met nauwgezetheid in acht genomen etiquette wordt in stand gehouden, heeft, gelijk men bevroedt, alleen bij natien kunnen ontstaan, onder welke de maatschappelijke rangen opherroepelijk vastgesteld, en door oververschrijdbare grenzen van een gescheiden zijn. Hetzelfde taalkundige verschijnsel vertoont zich, ofschoon in veel mindere mate, bij de Maleyers, alsmede bij de meeste natien van oostelijk Azie en China, op Japan en in de landen tusschen Hindostan en China.

Wanneer men alree het Javaansch bestudeert, moet men werkelijk drie talen te gelijk leeren.

Dit is nog niet alles. De woorden ondergaan, terwijl zij het eene uit het andere geboren worden om zamengestelde te vormen, of zich met voor- en achtergeplaatste lettergrepen vereenigen, die in het Javaansch de in de Indisch-Europeesche talen gebruikelijke uitgangen vervangen, of wel bij de woordvoeging op elkander volgen, onder den invloed van zeer ingewikkelde wetten van welluidendheid, zoodanige wijzigingen in de spelling, dat hun oorspronkelijke vorm bijna geheel verdwijnt; somtijds zelfs behouden zij geene der oorspronkelijke letters, en het is onmogelijk, om van die wijzigingen tot den wortel op te klimmen, zonder eene volkomene kennis en oefening in de regelen, volgens welke die verandering geschiedt.

Eene andere moeijelijkheid in het bestuderen van het Javaansch, is het gemis aan leerboeken. Ik heb getracht daarin te voorzien door het vertalen van drie spraakkunsten, die of te Batavia, of in Holland zijn uitgegeven, en waarvan ik uittreksels heb gemaakt, waarop mijne lessen gegrond waren. Ik heb daarbij uittreksels gevoegd van plaatsen uit Javaansche schrijvers, die eene chrestomathie, te Batavia door den heer *Gericks* uitgegeven, vormen.

De gemeene dialecten der talen, waarin gij mij gemagtigd hebt onderwijs te geven, behoorden derhalve tot mijne cursus, en ik heb mij daarmede van tijd tot tijd bezig gehouden, met u de oplettendheid, welke zij verdienen, bezig gehouden. Volgens de getuigenis van al de zeevaarders, die de oostelijke zeeën doorkruist hebben, is het laag Maleisch werkelijk eene der verst verspreide talen van geheel de wereld. Het wordt van de Kaap de Goede Hoop tot Nieuw-Guinea, over eene uitgestrektheid van meer dan 110 graden lengte, gesproken; het strekt zich noordelijk tot de Philippijnsche eilanden uit, en volgens de getuigenis van den geleerden Hollandschen aardrijkskundige Valentijn (*Beschrijving van Oost-Indien*, D. II. bl. 244), is het als middel van gemeenschap bij alle handelsovereenkomsten, op de kusten van China, Cochinchina, Cambodja; Siam en het koninkrijk Pegu in gebruik.

Het laag Maleisch onderscheidt zich in verscheidene tongvallen, waarvan de kennis der volgende het belangrijkste is:

1°. Het hof-dialect, hetwelk door de Maleische vorsten in hunne regerings-geschriften en brievenwisseling wordt gebruikt. Wij hebben de brieven in dat dialect geschreven en door W. Marsden in zijne spraakkunst openbaar gemaakt, behandeld, alsmede verscheidene geschrevene stukken, die ik aan de beleefde mededeeling van den heer *Newbold*, te Londen, den vernuftigen schrijver van de geschiedenis der Britsche etablissementen in de straat van Malacca, te danken heb.

2°. Het dialect van Malacca, hetwelk in het schiereiland van dien naam en in de Engelsche kolonien van den Aziatischen Archipel wordt gesproken. De verzameling van godsdienstige gezangen en liederen, door de Katholyke zendelingen van Poelo-Pinang uitgegeven, heeft ons eene uitmuntende proeve van de verscheidenheden, waardoor dat dialect zich kenmerkt, verschaft.

3°. Eindelijk dat van Batavia en van de andere Hollandsche vestigingen, waarvan die plaats de hoofdstad is. Om ons de kennis van dat dialect te verschaffen, hebben wij de werken verzameld, door *Arthus Gotard* en den heer *Roorda van Eysinga*, wiens arbeid in geleerdheid en oordeelkunde boven dien van al zijne voorgangers uitblijkt.

Voor de behoeften van koophandel en scheepvaart zou het te wenschen zijn, dat een boek voor het onderwijs der dialecten van het laag Maleisch wierd zamengesteld; een boek, waarin de taalregels dier dialecten en proeven van brieven en zamenspraken wierden opgenomen, die thans in een aantal kleinere, meerendeels slecht zamengestelde en moeijelijk te verkrijgen stukjes zijn verspreid.

Het aantal toehoorders bij mijnen cursus heeft, als ik alleen degene tel, die dezen getrouwelijk hebben bijgewoond en zich met ernst op de door mij onderwezen taal hebben toegelegd, zeven bedragen. Drie waren in de tweede, vier in het eerste jaar van den cursus. Onder hen zijn er drie, die, de een als kruidkundige, de tweede als geneesheer en de derde als teekenaar, zich voorbereiden om het Oosten en de zeeën van Polynesie te doorkruisen.

Mijn tegenwoordig overzicht zou niet volledig zijn, indien ik daarbij niet eenige bijzonderheden voegde, betrekkelijk mijne werkzaamheden, die niet regtstreeks tot het onderwijs behooren.

maar toch de bevordering van de studie der talen, die gij mij gemagtigd hebt te leeren, ten doel hebben. Ik heb op de Koninklijke drukkerij een stel Boeginesche letters doen vervaardigen, die voor de uitgave der wetten op het zeeregt van het volk van dien naam moeten dienen. De Boeginezee vormen eene der aanzienlijkste en magtigste natien van het eiland Celebes; het zijn stoutmoedige zeevaarders en ijverige kooplieden; zij spreken eene taal, verwant aan het Maleisch en het Javaansch en uit denzelfden stam gesproken. Een onlaags door den directeur der Koninklijke drukkerij genomen besluit heeft beslist, dat dit jaar onder mijn opzicht een stel Javaansche letters zal worden vervaardigd, en reeds wordt er met ijver aan het graveren der matrijzen gearbeid, die naar de volkomenste typen, welke ik in Holland heb kunnen bekomen, worden gevolgd. Voortaan zal dus ons eerste typographische etablissement eene volledige volgrees van letters bezitten, welke met die van denzelfden aard te Haarlem, Serampore en Batavia uitgevoerd, kunnen mededingen, en met behulp waarvan wij de leerboeken die voor het onderwijs in het Javaansch ontbreken, alsmede de voortbrengselen dier rijke en aloude letterkunde, zullen kunnen drukken.

Mijne pogingen om betrekkingen met de vreemde geleerden aan te knopen, die zich met dezelfde nasporingen als ik bezig houden, hebben mij kostbare stukken verschaft en tot eenige bevestigingen van belangstelling in mijn studie aanleiding gegeven. De heer *A. von Humboldt* en de heer *Buschmann*, bewaarder der Koninklijke bibliotheek te Berlijn; wat Engeland betreft, de heer *Crawford*, schrijver der geschiedenis van den Indischen Archipel, de raad van bestuur van de Koninklijke Aziatische Maatschappij te Londen, die de rijke verzameling van Maleische en Javaansche handschriften, door *Sir Stamford Raffles* verzameld bezit, de raad van Kingscollege, waar de boekerij van *W. Marsden* wordt bewaard; wat Holland aangaat, de heer *Taco Roorda* professor aan het athenaeum illustre te Amsterdam, en de heer *Koorda van Eysinga*, wien ik reeds gelegenheid gehad heb te noemen, — hebben zeer kostbare Maleische en Javaansche manuscripten welterwijner beschikking willen stellen, of mij met den grootmoedigen ijver verscheidene zeer zeldzame werken, tot mijne nasporingen betrekkelijk, toegezonden. Brieven, onlangs uit Batavia ontvangen, beloven mij van het in die stad gevestigde genootschap belangrijke mededeelingen.

Eene reis door Holland zou tot het uitbreiden dier wetenschappelijke betrekkingen strekken, en mij de gelegenheid verschaffen, om eene menigte manuscripten, boeken en bescheiden te verzamelen, die zich in dat land hebben opgehoopt, gedurende de eeuwen dat de Hollanders in het uitgestrekte deel van het Oosten; onder den naam van Aziatische Archipel bekend, heerschen. Ik zou mij gelukkig achten, mijne reis te ondernemen, die reis onder uwe begunstiging te kunnen ondernemen en aan u dit nieuw bewijs van de belangstelling, waarmede gij mijne studien wel wilt vereeren, verschuldigd te zijn.

» ED. DULAURIER. »

Advertentien.

* De Directeur der Middelen en Domeinen maakt bij deze bekend, dat bij 's Gouvernements besluit van den 9den Januarij 1843 no. 1, is gearresteerd het tarief, aanwijzende de prijzen, volgens welke tot ultimo Maart 1843 zullen worden geheven, de bepaalde inkomende regten op wollen en katoenen goederen, vervaardigd bewesten *De Kaap de Goede-Hoop*. bij den invoer in Nederlandsch Indië, zoo als hetzelfde bij de Javasche Courant van heden wordt rondgezonden.

BATAVIA, den 11den Jan. 1843. De Directeur voornoemd, VAN DER VINNE.

* Bij de op heden plaats gehad hebbende uitloting van effecten, ten laste van het Nederlandsch Indisch Gouvernement, zijn ter aflossing aangewezen:

Van de twee en twintigste uitloting van Certificaten van den Nederlandsch Indischen Achterstand:

No.	54	621	1367	2146	2735	3286	3947	4474	4914	5217
	100	679	1390	2170	2751	3339	3951	4520	4910	5240
	135	698	1399	2178	2752	3373	3976	4551	4925	5242
	160	705	1408	2186	2792	3416	4079	4553	4983	5249
	225	717	1492	2203	2804	3520	4086	4566	5002	5262
	235	826	1496	2207	2825	3636	4101	4608	5016	5330
	258	833	1509	2233	2849	3537	4132	4613	5004	5335
	268	839	1513	2412	2873	3562	4150	4661	5038	5349
	275	853	1578	2427	2916	3627	4209	4670	5039	5352
	295	913	1648	2428	2961	3647	4211	4706	5041	5364
	298	928	1710	2450	2969	3687	4226	4713	5043	5382
	301	941	1717	2455	2979	3691	4252	4716	5065	5415
	303	996	1725	2530	2993	3696	4286	4727	5087	5431
	344	1034	1762	2558	3012	3697	4287	4741	5103	5439
	438	1054	1887	2568	3060	3712	4344	4784	5106	5477
	495	1134	1917	2575	3113	3713	4364	4800	5141	5490
	504	1170	1977	2661	3133	3783	4371	4811	5143	5491
	543	1252	1985	2669	3157	3799	4380	4830	5145	5507
	553	1277	1999	2671	3191	3827	4382	4837	5157	5517
	569	1285	2041	2697	3203	3856	4412	4848	5172	5524
	578	1312	2064	2717	3213	3873	4422	4862	5185	5538
	583	1342	2090	2721	3261	3916	4471	4910	5189	5546
	585	1346	2117							

Van de zesde uitloting van Certificaten der Leening van 1836.

No.	4	135	305	465	561	660	750	873	997	1083
	7	158	351	470	562	667	751	897	1001	1085
	8	168	380	486	566	688	755	904	1005	1103
	45	180	389	489	582	696	774	946	1008	1105
	65	187	394	491	589	701	796	953	1011	1108
	79	197	411	501	591	702	803	958	1047	1115
	98	238	412	507	593	712	815	967	1050	1137
	104	240	414	516	617	715	818	972	1051	1142
	105	249	422	525	631	734	827	977	1063	1164
	107	254	447	529	643	736	840	979	1066	1165
	131	275	448	541	649	737	851	982	1078	1167
	132	298	463	556	652	745	852			

Van de twaalfde uitloting der Solosche Obligatiën, Eerste Serie.

No.	18	43	90	189	227	337	423	523	598	659
	30	53	120	191	234	345	451	532	604	673
	37	74	136	195	239	386	477	540	626	694
	39	84	169	210	316	400	492	557	649	697
	42	87	170	216	323	401	504	596		

Tweede Serie.

No.	16	102	149	238	276	299	346	360	420	483
	30	111	154	256	284	318	349	380	430	498
	58	122	226	258	291	336	355	397	435	499
	85	136	232	270						

Derde Serie.

No.	5	70	140	183	221	263	274	298	328	361
	12	94	155	201	251	270	278	322	352	369
	41	113	158	206	261					

De Algemeene Rekenkamer, Op last van dezelve.

De secretaris, FEUGEN.

BATAVIA, den 7den Jan. 1843.

* De Resident van Batavia, maakt bij deze bekend, dat op dinsdag den 17den dezer des voormiddags ten 10 ure ten zijnen bureel eene uitbesteding zal worden gehouden voor de levering in 's lands graan en ijzer pakhuis alhier van 5000 (vijf duizend) Nederlandsche ponden gietlood van goede kwaliteit.

Gading hebbenden worden verzocht bij de nitbesteding tegenwoordig te zijn dan wel gemagtigden te zenden.

BATAVIA, den 10den Januarij 1843. F. BUTIN BIK.

* De Resident van Batavia, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden dat, over de buurt Kamajoran 13de wijk, thans als wijkmeester fungeert de heer *F. Jager*, en zulks ter vervanging van den heer *J. van Braam*, die uithoofde van verhuizing van de waarneming der betrekking van wijkmeester in die buurt, ontheven is.

BATAVIA, den 10den Jan. 1843. De Resident voornoemd, F. BUTIN BIK.

* De kapitein luitenant ter zee, belast met het beheer over de Gouvernements schoeners en kruisbooten, maakt hiernede bekend, dat ten gevolge van daartoe verkregen magtiging bij 's Gouvernements besluiten van den 18den November jl., no. 6 en van den 20sten December daaraanvolgende, no. 5, op donderdag den 19den dezer, voor het kommissiehuis van *Rosette & Co.* alhier, publiek zullen worden verkocht, de in de haven van Batavia liggende, voor 's lands dienst afgekeurde kruisbooten no. 24 en no. 30, zijnde de eerstgemelde gekoperd; omtrent welken verkoop nadere informatien zijn te bekomen, aan het bureau van den ondergeteekende, op 's lands ekwipage-werf alhier.

De kapitein luitenant ter zee voornoemd, LIGTVOET.

* De waarnemend Resident van Djocjokarta maakt bij deze bekend, dat van heden af tot ultimo Maart aanstaande, zonen feestdagen uitgezonderd, ten kantore van den algemeenen ontvanger van 's lands kas alhier, van des morgens 8 tot des middags 12 ure, zal worden gevaceerd tot den ontvangst van de belasting op paarden en rijtuigen; zullende voor het verzwijgen of verzuim der aangifte van dezelve, en voor de te late betaling, de belasting, die op de paarden en rijtuigen vastgesteld bij resolutie van den Gouverneur Generaal ad interim in Rade, dd. 14 Februarij 1836 no. 5; (staatsblad no. 13.)

DJOCJOKARTA, den 2den Januarij 1843. De waarn. Resident voornoemd, A. A. BUIJSKES.

* De rekeningen wegens pakhuishuur voor alhier gestreposeerde goederen over het 4de kwartaal 1842, ten kantore van den ondergeteekende ter ontvangst gereed liggende, zoo worden belanghebbenden verzocht dezelve aldaar te ontvangen en vóór ultimo dezer te voldoen, ter vermijding van de poenaliteiten, welke bij de wet voor nalatigen daaromtrent zijn vastgesteld.

De Ontvanger der inkomende en uitgaande regten, BATAVIA, den 10den Jan. 1843. J. H. LEVIJSOHN.

(Zie verder het bijvoegsel.)

Ten kantore van den ondergeteekende, zijn gereed de rekeningen voor pakhuishuur over het 4de kwartaal 1842 wegens geëntreposeerde goederen, waarvan de termijn tot aankuivering vóór ultimo dezer is gesteld, sub poene van de toepassing der wet op de nalatige belanghebbenden.

SOERABAJA, De Ontvanger der Inkomende en Uitgaande Regten.
G. H. BETH.

Edictale Citatien.

Pro fisco. Alzoo president en leden in den raad van justitie te Batavia, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven raad, Mr. Pelgrom Charles Ardesch, R. O., voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië gedaan verzoek, hebben verleend het tweede default en admmissie tot het doen eener derde citatie, bij edicte op en tegen alle degenen, die vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op eene hoeveelheid van 20 bollen amfoen afkomstig van eene in de kleine rivier te Sambas gezonken prauw van Handong.

Zoo is het, dat ik ondergeteekende deurwaarder en gezwooren exploitateur bij den raad van justitie voornoemd, bij deze voor de derde maal dagvaard, allen en een iegelijk, welke zouden vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op de genoemde 20 bollen amfoen, om op donderdag den 23sten Februarij 1843, des morgens ten acht ure precies, ter openbare rolle van welmelden raad in persoon, dan wel bij gemagtigden, te compareren, ten einde het tweede default te purgeren en als nog te hooren refereren aan de op den 24sten November jl. gedienden eisch tot confiscatie van welmelden amfoen, daartegen te antwoorden en te procederen als naar regten; sub poene tegen de nalatigen of non-comparanten, dat zij zullen worden verklaard van hun regt en pretentie te zijn verstoken en hun deswege zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus geëfficheerd en gepubliceerd, van de puije van het stadhuis te Batavia, op den 12den Januarij 1843.

De deurw. en gezw. expl. bij den raad van justitie te Batavia,
SCHOUTEN.

Pro fisco. Alzoo president en leden in den raad van justitie te Batavia, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven raad, Mr. Pelgrom Charles Ardesch, R. O., voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië gedaan verzoek, hebben verleend het tweede default en admmissie tot het doen eener derde citatie bij edicte, op en tegen alle degenen, die vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op eene in de maand Mei jl., voor de woning van den chinees Lim Kinseang, te Tangerang, gevonden blikken doos, inhoudende 6 thail geprepareerde amfoen.

Zoo is het, dat ik ondergeteekende deurwaarder en gezwooren exploitateur bij den raad van justitie voornoemd, bij deze voor de derde maal dagvaard, allen en een iegelijk, welke zouden vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op de genoemde 6 thail amfoen, om op donderdag den 23sten Februarij 1843, des morgens ten acht ure precies, ter openbare rolle van welmelden raad in persoon, dan wel bij gemagtigden, te compareren, ten einde het tweede default te purgeren en als nog te hooren refereren, aan de op den 1sten December jl. gedienden eisch tot confiscatie van welmelden amfoen, daartegen te antwoorden en te procederen als naar regten; sub poene tegen de nalatigen of non-comparanten, dat zij zullen worden verklaard van hun regt en pretentie te zijn verstoken en hun deswege zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus geëfficheerd en gepubliceerd, van de puije van het stadhuis te Batavia, op den 12den Januarij 1843.

De deurwaarder en gezwooren exploitateur bij den raad van justitie te Batavia,
SCHOUTEN.

Pro fisco. Alzoo president en leden in den raad van justitie te Batavia, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven raad Mr. Pelgrom Charles Ardesch, R. O., voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië gedaan verzoek, hebben verleend het eerste default en admmissie tot het doen eener tweede citatie bij edicte ad valvas curiae op en tegen alle degenen, die vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op eene som van f 503:77, zijnde de achterstallige verpochten opbrengst van de, wegens achterstallige verkoopte onbeheerde perceelen no. 6945 van het kohier, staande ten name van J. Hendricus ad f 156:97 en no. 5913 van het kohier, staande ten name van E. G. Jans ad f 346:80.

Zoo is het, dat ik ondergeteekende deurwaarder en gezwooren exploitateur bij den raad van justitie voornoemd, bij deze voor de tweede maal dagvaard, allen en een iegelijk, welke

zouden vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op de hierboven vermelde opbrengst van f 503:77, om op donderdag den 23sten Februarij 1843, des morgens ten acht ure precies, ter openbare rolle van welmelden raad in persoon, dan wel bij gemagtigden te compareren, ten einde het eerste default te purgeren en als nog te hooren refereren aan de op den 12den Januarij jl., gedienden eisch tot confiscatie van welmelden penningen, daartegen te antwoorden en te procederen als naar regten; sub poene tegen de nalatigen of non-comparanten, dat zij zullen worden verklaard van hun regt en pretentie te zijn verstoken en hun deswege zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus geëfficheerd en gepubliceerd, van de puije van het stadhuis te Batavia, op den 12den Januarij 1843.

De deurw. en gezw. expl. voornoemd,
SCHOUTEN.

Pro fisco. Alzoo president en leden in den raad van justitie te Batavia, ten verzoeken van den advocaat Mr. J. H. Cremer, voor en van wege de weeskamer te Batavia, belast met het sequestrat en als zoodanig administrerende de insolvente firma en boedels van Wilson Smith & Co., en derzelve individuele leden William Titsingh, J. H. B. Mahieu en den chinees Tan Mapauw, hebben verleend het eerste default bij edicte ad valvas curiae, tegen allen en een iegelijk, die vermeenen eenige actie of pretentie te hebben op en tegen de voornoemde firma en boedels:

Zoo is het, dat ik ondergeteekende, eerste deurwaarder en gezwooren exploitateur bij den raad voornoemd, voor de tweede maal dagvaard, elk en een iegelijk, die eenige actie of pretentie, op en tegen de voornoemde firma en boedels vermeent te hebben, om op donderdag den 23sten Februarij 1843, des morgens ten acht ure precies in persoon, dan wel bij gemagtigden te compareren, ter rolle van welmelden raad, ten einde het eerste default te purgeren en als nog te hooren refereren aan de op den 12den Januarij jl. gedienden eisch.

Aldus gepubliceerd en geëfficheerd, van de puije van het stadhuis te Batavia, op den 12den Januarij 1843.

De gezwooren exploitateur voornoemd,
SCHOUTEN.

Pro fisco. Alzoo president en leden in den raad van justitie te Batavia, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven raad, Mr. Pelgrom Charles Ardesch, R. O., voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië gedaan verzoek, hebben verleend het tweede default en admmissie tot het doen eener derde citatie bij edicte, op en tegen alle degenen, die vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op eene som van f 383:82, zijnde het zuiver rendement van eenige op den 11den October 1842, door het vendu-departement verkochte goederen, welke gedurende het 4de kwartaal 1841 en het 1ste kwartaal 1842, ten kantore van den controleur der inkomende en uitgaande regten gedeponeerd en, ondanks herhaalde oproeping in de Javasche Courant, onafgehaald gebleven zijn.

Zoo is het, dat ik ondergeteekende deurwaarder en gezwooren exploitateur bij den raad van justitie voornoemd, bij deze voor de derde maal dagvaard, allen en een iegelijk, welke zouden vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op het hierboven vermelde rendement van f 383:82, om op donderdag den 23sten Februarij 1843, des morgens ten acht ure precies, ter openbare rolle van welmelden raad in persoon, dan wel bij gemagtigden, te compareren, ten einde het tweede default te purgeren en als nog te hooren refereren aan de op den 1sten December jl. gedienden eisch tot confiscatie van welmelden penningen, daartegen te antwoorden en te procederen als naar regten; sub poene tegen de nalatigen of non-comparanten, dat zij zullen worden verklaard van hun regt en pretentie te zijn verstoken en hun deswege zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus geëfficheerd en gepubliceerd, van de puije van het stadhuis te Batavia, op den 12den Januarij 1843.

De deurwaarder en gezwooren exploitateur bij den raad van justitie te Batavia,
SCHOUTEN.

Pro justitia. Alzoo president en leden in den raad van justitie te Samarang, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven raad R. O., voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië, in dato 21 dezer gedaan verzoek, hebben verleend het eerste default, en de profijtten van dien regtens met admmissie tot het doen eener tweede citatie bij edicte ad valvas curiae; op en tegen allen en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op:

Eene hoeveelheid van twee bollen Turksche en twee bollen Bengaalsche amfoen, in de hessa Growong, onder de hand van de politie aldaar, op den 14den October 1842, verkocht, waarvan de eigenaren onbekend zijn; aldus geëfficheerd en gepubliceerd, van de puije van het stadhuis te Samarang, op den 12den Januarij 1843.

Zoo is het, dat ik eerste gezwooren exploitateur bij voornoemd

den raad, bij deze voor de tweede maal dagvaar elk en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op de bovengemelde amfioen, om op Woensdag den 1sten Februarij 1843, des morgens ten 18 ure, ter openbare rolle van meergemelden raad, in persoon, of bij gemagtigde, te verschijnen, ten einde het eerste default te purgeren, en als nog hun vermeend regt te institueren, voorts te hooren refereren aan den door den fiskaal R. O., ter rolle van den 21sten dezer gedienden eisch en genomen conclusie.

Aldus gedaan te Samarang den 27sten December 1842.

De eerste gezworen exploitateur voorn.

Am. PIJL.

* Alzoo president en leden in den raad van justitie te Samarang, op het daartoe door Mr. R. W. J. C. Bake, advocaat en prokureur, voor en van wege de wees- en boedelkamer alhier, in dato 21 dezer, gedaan verzoek, hebben verleend het eerste default, en de profijten van dien regtens met admissie tot het doen eener tweede citatie bij edicte ad valvas curiae, op en tegen alle degenen, die mogten vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op de bovengemelde penningen, zijnde de overgeblevene gelden uit de daarbij vermelde boedels, welke door de wees- en boedelkamer alhier, meer dan een derde van eene eeuw zijn geadministreerd geworden, als:

1°. f 84 : 61 uit den boedel van wijlen J. F. A. Bonneken.

2°. f 32 : 91 idem van wijlen Daniel Godhelp Frankhanel.

3°. f 91 : 98 idem van wijlen de Javaansche vrouw Ma Rombang.

4°. f 81 : 35 idem van wijlen Elisabet Vink.

5°. f 1226 : 34 idem van wijlen Jan Wijnand.

6°. f 307 : 18 idem van wijlen Johan Christoffel Wilhelm Hornoff.

7°. f 433 : 96 idem van wijlen Abraham Lodewijk Palm.

8°. f 581 : 88 idem van wijlen weduwe A. E. Senn van Bazel.

9°. f 438 : 46 idem van wijlen Fredrik de la Mothe.

10°. f 789 : 23 idem van wijlen Willem Michael Dochters.

11°. f 978 : 19 idem van wijlen Fredrik Lodewijk Muller.

12°. f 531 : 45 idem van wijlen Magnus Jacobs.

13°. f 208 : 39 idem van wijlen Mr. Pieter van Spall.

14°. f 1416 : 68 idem van wijlen Willem Beekman.

Zoo is het, dat ik ondergeteekende eerste gezworen exploitateur van den raad, bij deze voor de tweede maal dagvaar, allen die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op de bovengemelde penningen, om op woensdag den 1sten Februarij 1843, des morgens ten half acht ure, ter openbare rolle van welmelden raad, in persoon, dan wel bij gemagtigden te compareren, ten einde het eerste default te purgeren, en als nog hun vermeend regt te institueren, voorts te hooren refereren aan den ter rolle van den 21 dezer, gedienden eisch en genomen conclusie, daarop te antwoorden, en te procederen als naar regten, sub poene, tegen de nalatige of non-comparanten dat zij zullen worden verklaard van hun regt en pretentie te zijn verstoken, en hun deswege zal worden opgelegd, een eeuwige stilzwijgen.

Aldus gedaan te Samarang, den 30sten December 1842.

De eerste gezw. expl. voornoemd,

A. PIJL.

* Pro justitia. Alzoo president en leden in den raad van justitie te Samarang, op het daartoe door den fiskaal bij denzelven raad R. O., voor en van wege het Gouvernement van Nederlandsch Indië, in dato 28 December 1842, gedaan verzoek, hebben verleend, het derde default, met de profijten van dien regtens en kwalificatie tot het doen eener vierde citatie ex superabundanti bij edicte ad valvas curiae, alsmede admissie om te dienen van intendit, op en tegen allen en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op:

1. Een prauw Tjompring, lang 40 voeten, breed 7½ voet en diep 2½ voet Rijnlandsche maat, met zout beladen, inhoudende een koijang en 14 pikol, 3 krissen, 4 pieken, 2 kleedjes en 1 ledig kistje; en

2. Een prauw Tjompring, lang 36½ voet, breed 8 voeten en diep 2½ voet Rijnlandsche maat, met zout beladen, inhoudende een koijang en 14½ pikol, 3 krissen, 4 pieken, 2 kleedjes en 1 ledig kistje; en

3. Een prauw Tjompring, lang 38 voeten, breed 8½ voet en diep 2½ voet Rijnlandsche maat, met zout beladen, inhoudende 2 koijangs en 8 pikols, 4 krissen, 5 pieken, 5 javaansche handjes, 2 slendangs en 1 ledige krepek; — welke prauwen door de politie zijn aangehaald in de Solosche rivier, bij de dessa Kamolan, onder het district Bouwerno, in de afdeling Bodjo Negoro, residentie Rembang, waarvan de eigenaren onbekend zijn;

Zoo is het, dat ik eerste gezworen exploitateur bij voornoemden raad, bij deze voor de vierde maal dagvaar, elk en een iegelijk, die vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben, op de bovengemelde 3 prauwen met dezelver ladingen, om op woensdag den 8sten Februarij 1843,

des morgens ten half acht ure, ter openbare rolle van meergemelden raad, in persoon of bij gemagtigde te verschijnen ten einde het derde default te purgeren, en voorts te dienen van intendit.

Aldus gedaan te Samarang, den 3den Januarij 1843.

De eerste gezworen exploitateur voorn.

A. PIJL.

Vendu-Departement.

Op Maandag den 15den Januarij 1843.

Ten huize van wijlen den heer J. G. Sweebe, op Noordwijk, schuins over de Harmonie, van paarden, wagens, huismeubelen, Japansche en Chinesche lakwerken, eenige pakkeboeken, en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebracht.

En precies ten 11 ure, het huis, erf en bijgebouwen, staande en gelegen in blok M, 3de deel, sectie I, no. 72, op Rijnswijk, hoek der Secretarie-kaan, naast het logement Plaats Roijal van den heer Faes.

Op Dingsdag den 17den Januarij 1843.

Voor het woonhuis van den luitenant kolonel Neuhaus, op Weltevreden, van goed gedresseerde wagenpaarden en tuig, wagens, voorts eenen heeten en walgeconserveerden inboedel, alles Maandag te voren voor een ieder te zien.

Op Woensdag den 18den Januarij 1843.

Voor het commissie-huis van A. Poulton, van mader wijn, champagne 1ste kwaliteit pas aangekomen, porceleinen tafelserviezen, lijnwaden, rozen-olie en andere negotie-goederen. Alsmede een chiampang, groot 6 koijangs, gewapend met twee stukken geschut.

Voorts voor rekening van het Gouvernement: een groot brillanten ring.

Op Donderdag den 19den Januarij 1843.

Voor het commissie-huis van Rosette & Co. van eene partij goede boter, wijn-azijn in heele en halve ankers, gedroogde vruchten, Valker bier in vaten, Ringer kousen en sokken, en roode katoenen ravenadoek, tien kisten bijzonder fraai postpapier, enz.

En voor rekening van het Gouvernement, de in de haven van Batavia liggende, voor slands dienst afgekeurde kruisbooten no. 24 en no. 50, zijnde de eerstgemelde gekoperd.

NB. Nadere informatie zijn te bekomen op 'alamp' ekwipage-werf alhier.

Op Vrijdag den 20sten Januarij 1843.

Voor de verkoop van de goederen, van diverse koopmanschappen.

En precies ten 11 ure, voor rekening des boedels van wijlen William Davis:

Het nieuw gekoperde brikship *Orestes*, met deszelfs complete inventaris, zoo als hetzelfde ter reede alhier is liggende zijnde de veilconditien ten vendukantore te zien.

En daarna ten overstaan eener commissie uit den raad van justitie te Batavia, bij wege van executie, de 2 vastigheden breeder vermeld in de Couranten van den 31sten December 1842, no. 105 en den 7den dezer no. 2, toebehoorende aan A. Jacobs en J. C. Hillebrink o. s.

* Op vendutie van 16 aanstaande, in het sterfhuis van wijlen den heer Sweebe, op Noordwijk zullen almede worden verkocht, eenige nieuwe Palembangse roetknappen.

* Rosette & Co. zullen mede nog verkopen: een partij pas aangebrachte nieuwe bessen genever.

Eenige balies pas aangebrachte heldere witte klapper-olie welke van heden af te bezichtigen zijn.

100 manden 1° soort zand-aardappelen, pas aangebrachte de Maria.

Alsmede een assortiment pleeten en kopsren wagenlijsten, zadels, schuifjers, gekruld paardenhaar voor banken en stoelen, dames en kinderstrochoeden, diverse chitsen en andere lijnwaden, enz. enz.

* Op de vendutie van Voute & Guerin, zullen mede worden verkocht, zonder reserve; twee pretentien ieder groot f 8000, op den onder curatelen gestelden persoon, van M. A. Mechiels, geteekend door deszelfs curatoren.

Verkoop van Goederen.

* Uitverkoop van Modewaren.

Gebroeders van Deun en Comp., bieden tot veel verminderde prijzen te koop aan, gros de paples, crepes, shawls, pellerines, strooken, entredeux, zakdoeken, kousen, handschoenen, Bouquetten, blondes, linten, neteldoeken, jaconets, dames- en kinderschoenen, satijnen cols, vestenstokken, dassen enz.

* Een goed gedresseerd rijpaard te koop, tegen f 300 zijnde van de grootste soort, zonder gebreken, (schimmel) met lof behooren; te bewagen in het officiers paviljoen.

* Te bekomen japansche schutsels, martevanen, extra goede gaande staande klokken en patent livers, bij

MUNDER.

Typografie

Getrouwd:
NICOLAS GUILLAUME, kapitein, magazijnmeester
 der genie-waarsenij te Willem I,
 met
CAROLINA JOHANNA VERSTEEGH.
 SAMARANG, 5 Januarij 1843.

Geboorten.

Te Amboina op den 10den Januarij 1842, voor-
 spoedig bevallen van een welgeschapen zoon, **E. Kuyf**, ge-
 liefde echtgenoot van **W. M. Kijdsmeir**.

KUIJP, luitenant ter zee.

Eenige kennisgave.

Bevallen van eenen zoon, de geliefde echtgenoot van
Mr. D. G. BEITZ.

BATAVIA, den 10den Januarij 1843.

Eenige kennisgave.

Bevallen van eene dochter, de geliefde echtgenoot van
D. J. A. VAN HOEENDORP.

BUITENZORG, den 10den Jan. 1843.

Bevallen van eene dochter de geliefde echtgenoot van
W. M. KIJDSMEIR.

BATAVIA den 12den Januarij 1843.

Eenige kennisgave.

Bevallen van eene dochter, **E. M. Laschenskie**, echtge-
 noot van

M. WESSELS.

BATAVIA, 15 Januarij 1843.

Bevallen van eene dochter, de geliefde echtgenoot van
L. J. VAN DEUN.

Eenige kennisgave.

Bevallen van eenen zoon, de echtgenoot van
P. A. MOSSELMAN.

19 Januarij 1843.

Eenige kennisgave.

Bevallen van eene dochter, de geliefde echtgenoot van
CANTER VISSCHER.

26 December 1842.

JAN VON DENTZSCH,

Overschillende Bekendmakingen.

HUIS-KOLLECTE ten behoeve van de diakonie-urmen
 der hervormde gemeente te Batavia, voor het eerste
 kwartaal dezes jaars.

Op maandag den 16den Januarij 1843, om de west, buiten
 de stad, eerste gedeelte, bevattende het Molenvliet, de Prin-
 sen-laan, Rijswijk en Noordwijk, de heer **D. van Elk.**

Op dinsdag den 17den Januarij 1843, om de west, buiten
 de stad, tweede gedeelte, bevattende het Konings-plein en
 den weg naar Tana-Abang, de heer **H. J. van der Plas.**

Op woensdag den 18den Januarij 1843, om de west, binnen
 de stad, bevattende al de grachten en straten
 der stad, bewesten de Grootte Rivier, de heer **A. van Aalborg.**

Op donderdag den 19den Januarij 1843, om de oost, binnen
 de stad, vierde gedeelte, bevattende als hoven, hoosten de
 Grootte Rivier, de heer **Mr. C. Thammen.**

Op vrijdag den 20sten Januarij 1843, om de oost, buiten
 de stad, vijfde gedeelte, bevattende Jacatra, Soenoeng-Sahazie
 en Westerveld, de heer **B. Koperovis.**

Op zaterdag den 21sten Januarij 1843, om de oost, buiten
 de stad, zesde gedeelte, bevattende van de Sipajiersbrug af,
 Krimas, den weg naar Meester Cornelis na Pasapattan, de
 heer **C. Haga.**

BATAVIA, Het collegie van diakenen der hervormde
 10 Januarij 1843. Gemeente te Batavia.

Mr. J. C. VAN DER MUELEN, praeses.
H. J. VAN DER PLAS, scriba.

Den heeren van de vergadering bekend gemaakt, dat de Algemeene
 Vergadering is uitgesteld en alsnu zal plaats hebben, op
 maandag den 16 dezer.

De Secretaris,
PHILIPPEAU.

Soiree Musicale in de militaire Societeit Concordia op
 zaterdag den 21sten dezer des avonds om 8 uur.

Namens de directie,
De Secretaris,

JALINK.

De ondergeteekende heeft de eer bekend te maken, dat
 zij in den Mei jl., een Instituut voor Jonge Juffers
 gesticht heeft op den Singel No. 146 te Amsterdam, waar-
 van het programma en de informatien te bekomen zijn bij den
 heer **Boshoff** te Batavia; terwijl zij de Vrijheid neemt
 zich deswege niet het gunstig oordeelen van Ouders en
 Voogden aan te bevelen.

S. RODRIGUES

* De ondergeteekenden maken belanghebbenden bekend,
 dat gerekend van den 1sten Januarij dezes jaars de heeren
J. G. Oliphant en **C. J. F. van den Enden** deelgenooten
 zijn geworden in hunne firma, en alsmede afzonderlijk zullen
 teekenen.

OLIPHANT & CO.

SAMARANG, 1 Januarij 1843.

* Men zoekt eene goede Engelsche piano. Adres: **Land
 Drukkerij letter B.**

* Te huur met 1° Februarij, het buitenverblijf **Ross Laas**
 op Meester-Cornells, te bevragen bij den eigenaar, den heer
J. H. Bletterman, op Rustenburg, of bij

LOMAN & HAAGER.

* Te huur met 1° Februarij aanstaande, **Lonthar Straat**
 op den weg naar Gramat, te bevragen ten kantore van **Mr.
 J. C. van der Myden.**

* Te huur van huis van **D. van der Myden.**

* Bij **van Oeckelen** op Noordwijk, een gemeubileerd voor
 bovenhuis te huur.

Overtrekkende Schepsen.

* Passage naar Nederland met het, bijzonder goed, voor
 passagiers ingerigt Nederlandsch lijkschip **Jacatra**, Kapitein
D. Vankesteren, om in het begin der maand Februarij van
 hier te vertrekken adres, bij

VOUTE & GUERIN.

* Het Nederlandsch schip **Prins Frederik der Nederlanden**
 kapitein **Huischoper**, zal tegen medio Februarij van **Bata-**
lingo, door Straat Balie, naar Nederland vertrekken. **Voor**
passage adressere men zich aan den commandant aldaar
 en alhier bij de agenten

THOMPSON, ROBERTS & Co.

BATAVIA, 7 Januarij 1843.

* Vracht en passage met het Belgisch
 fregat-schip **Mucassar**, gecommandeerd door **G. van den**
Broecke, om stellig voor den 20 dezer, te vertrekken; er is
 een geëxamineerde doctor aan boord, en het schip heeft uit-
 muntende inrigtingen voor passagiers.

VOUTE & GUERIN.

Overtrekkende Personen.

* Luitenant kolonel **Neuhaus** en familie repatrieren, zijn
 gemagtigde is doctor **Seltzer.**

* **F. P. Rosenfeld** vertrekt naar Nederland.

SAMARANG, 31 December 1842.

* **G. M. Dezent**, met familie, vertrekt naar
 Nederland tot herstel zijner gezondheid.

Classigestelde Prijzen.

	Batavia	Samarang	Sourabaya
Tarwe brood van 14 oncen	95	25	25
Varkens-vleesch per kettel	25	25	25
Ossen-vleesch per pond	10	10	10
Buffel-vleesch per kettel	15	15	15

Bankprijzen.

	Guld.	Cents	Guld.	Cents	Guld.	Cents
Rijst, eerste soort, per koojang	150	121	120	110	120	110
Idem, tweede soort, per koojang	130	109	109	110	110	110
Idem, derde soort, per koojang	100	109	109	110	110	110
Idem, eerste soort per gantang (16 pikol)	66	45	45	45	45	45
Idem, tweede soort per gantang	34	40	40	40	40	40
Idem, derde soort, per gantang	18	35	35	35	35	35
Koffij, per pikol	23	23	23	23	23	23
Klapparschil, per pikol van 33 bottel	16	14	14	14	14	14
Katjang-alie per pikol van 22 bottel	20	20	20	20	20	20
Dampkracht, per pikol	20	20	20	20	20	20
Brandhout, per vadom van 10 voeten lang 6 voeten hoog en 11 voeten breed	20	20	20	20	20	20

NR. Bovenstaande artikelen zijn aldaar te koop te
 rekend.

Te Semarang te koop te rekend. 3500 g gerekend.

Scheepsberigten.

BATAVIA.

Aangekomen.

Jan. 10 — Eng. bark *Mary Campbell*, J. Wyllie, van Singapore den 31sten december, passagier, de heer W. Hardij.
Jan. 11 — Ned. bark *Java*, F. J. Faber, van Padang den 29sten december, passagiers, de heeren Theijes, M. G. van Heel en familie, mevrouw de weduwe Ten Cate en 4 kinderen. — dito bark *Louisa*, J. F. Verschuier, van Rotterdam den 28sten september, passagiers, de heer V. van Gaasbeek en familie. — Amerik. schip *India*, W. Noit, van Boston den 28sten oktober.
Jan. 12 — Ned. schip *Dionisia Catharina*, P. Arenapoot, van Amsterdam den 2den oktober, passagiers de heeren H. D. A. van der Goes, J. J. van Leeuwen en A. P. W. van Specht. — dito schip *Mercator*, M. L. L. van der Meer, van Rotterdam den 29sten september. — dito schip *Archeron*, J. F. Klomp, van dit oord den 2den oktober, passagiers, de aspirant-lieutenant de Vries, de heeren J. Schupp, L. de Wail, de fonder L. B. van der Vliet, de heer J. L. de V. de Vogel, en de kwachelingen Schilkes, Graswikel en De Vogel.

Vertrokken.

Jan. 11 — Ned. schip *Henriette en Henri*, S. R. Post, naar Amsterdam. — Eng. schip *Princess Royal*, naar Hongkong. — Amerik. schip *Elmon*, naar San Francisco. — Z. N. schooner *Phoebe*, luitenant ter zee der 1ste klasse J. W. Stoll, koersstellende om de noord-west.
Jan. 13 — Ned. bark *Vlashandel*, P. L. du Pain, naar Rotterdam. — dito bark *Zephyr*, Tja Soendjien, naar Grissce. — dito bark *Al Mochlaris*, Sech Mochamat Bin Obic Barawan, naar Soetabaja.

Schepen liggende ter reede.

Z. N. schepen: *Tryton*, Gouv. schoeners *Hagedis*, *Anadhome*, *Ca. 1800*, Ned. schepen *Och Sajo*, *Gerrade*, *Maris*, *Fatal Halz*, *Ijdroe. Sic*, *Alta*, *Getam*, *Nathouf*, *Méretor*, *Dionisia Catharina*; barken *Orion*, *Jacutra*, *Atije Torichman*, *Nawulus*, *So-ooban*, *Perle*, *De. cist*, *Platich*, *Louwe*, *Java*, *Heng Ocean*; brikken *Dorothea*, *Mah. foeld*, *Paetjan*, *Orestes*, *Fatal Islam*; schoeners *See*, *Sirius*, *Wasp*, *Gonk*. — Eng. bark *Mary Campbell*; bark *Alliance*; schooner *Fair Barbadien*; Amerik. schip *India*. — Belg. schip *Makassar*. — Zwends. schip *Oscar*; bark *Amstela*; brik *Fris*.

Handelsberigten.

AAN- EN UITVOER te BATAVIA, van den 9den tot en met den 11den January 1843.

AANVOER.

7000 picols suiker in 1311 krandsjags, 40 pic bindrotting, 15 zakken indigo, 1000 pic goederzaken, 1 pak gaten en 10 fleschen werk met N. H. M.

UITVOER.

Naar Amsterdam, met het Ned. schip *Henrietta Henri*, J. R. Post. 7000 picols suiker in 1311 krandsjags, 40 pic bindrotting, 15 zakken indigo, 1000 pic goederzaken, 1 pak gaten en 10 fleschen werk met N. H. M.

AAN- EN UITVOER te SAMPANG, van den 11den tot en met den 13den December 1842.

AANVOER.

Naar Nederland, met het Ned. schip *Josephine Catharina*, 7000 picols suiker in 1311 krandsjags, 40 pic bindrotting, 15 zakken indigo, 1000 pic goederzaken, 1 pak gaten en 10 fleschen werk met N. H. M.

UITVOER.

Naar Nederland, met het Ned. schip *Anna Maria Henriette*, 7000 picols suiker in 1311 krandsjags, 40 pic bindrotting, 15 zakken indigo, 1000 pic goederzaken, 1 pak gaten en 10 fleschen werk met N. H. M.

Naar Nederland, met het Ned. schip *Cheribon*, J. Douws Dekker, 5000 picols suiker in 1311 krandsjags, 40 pic bindrotting, 15 zakken indigo, 1000 pic goederzaken, 1 pak gaten en 10 fleschen werk met N. H. M.

Naar Havre, met het Fran. schip *Ullow*, *Dominicus*, 5000 picols suiker in 1311 krandsjags, 40 pic bindrotting, 15 zakken indigo, 1000 pic goederzaken, 1 pak gaten en 10 fleschen werk met N. H. M.

Naar Nederland, met het Ned. schip *Cheribon*, J. Douws Dekker, 5000 picols suiker in 1311 krandsjags, 40 pic bindrotting, 15 zakken indigo, 1000 pic goederzaken, 1 pak gaten en 10 fleschen werk met N. H. M.

Naar Nederland, met het Ned. schip *Cheribon*, J. Douws Dekker, 5000 picols suiker in 1311 krandsjags, 40 pic bindrotting, 15 zakken indigo, 1000 pic goederzaken, 1 pak gaten en 10 fleschen werk met N. H. M.

Naar Nederland, met het Ned. schip *Cheribon*, J. Douws Dekker, 5000 picols suiker in 1311 krandsjags, 40 pic bindrotting, 15 zakken indigo, 1000 pic goederzaken, 1 pak gaten en 10 fleschen werk met N. H. M.

Naar Nederland, met het Ned. schip *Cheribon*, J. Douws Dekker, 5000 picols suiker in 1311 krandsjags, 40 pic bindrotting, 15 zakken indigo, 1000 pic goederzaken, 1 pak gaten en 10 fleschen werk met N. H. M.

Naar Nederland, met het Ned. schip *Cheribon*, J. Douws Dekker, 5000 picols suiker in 1311 krandsjags, 40 pic bindrotting, 15 zakken indigo, 1000 pic goederzaken, 1 pak gaten en 10 fleschen werk met N. H. M.

Schepen in Lading te Batavia.

Op den 11den January 1843

STAAK	SCHIEP	GEZAGVOERDERS	AGENTS
Batavia	Ned. schip <i>La Cardouan</i>	Clara. P. Suarmond & Co.	
Gatembang	Zw. schip <i>Antilope</i>	P. Suarmond & Co.	
Batavia	Ned. schip <i>Arctur</i>	Old. Lagard & Co.	
Batavia	Zw. schip <i>Vries</i>	Zimmerman, Thompson, Roberts & Co.	
Batavia	Ned. schip <i>Vlashandel</i>	Boyer & Co.	
Batavia	Ned. schip <i>Beata</i>	De Vries & Co.	
Batavia	Ned. schip <i>Mahomet</i>	De Vries & Co.	
Batavia	Ned. schip <i>Gerrade</i>	De Vries & Co.	
Batavia	Ned. schip <i>Blancus</i>	De Vries & Co.	
Batavia	Ned. schip <i>Fair Barbadien</i>	De Vries & Co.	
Batavia	Ned. schip <i>Mary Campbell</i>	Wyllie, Dye, Martin & Co.	
Batavia	Ned. schip <i>Nawulus</i>	De Vries & Co.	

THÉÂTRE - FRANÇAIS.

Samedi, 14 Janvier 1843.

DANS LA SALLE DU SPECTACLE

GRAND BAL.
MASQUE ET FANFARE.

QUI COMMENCERA A 8 HEURES PRÉCISÉES.

Les Mascarades, les Contredanses par la Musique Militaire. — Les Walses et les Contredanses par la Musique Malaise.

UNE TOMBOLA,

Il y aura Trois Lots à gagner:

Premier Lot: UNE PAIRE DE BOUCLES D'OREILLES EN OR, GARNIES DE TURQUOISES.

Deuxième Lot: UNE BELLE BOITE A BIJOUX, DU JAPON.

Troisième Lot: UNE BAGUE EN DIAMANT (avec).

Avec chaque billet de Dams il sera tiré un billet pour LA TOMBOLA.

Les Limonades, les Sirops, seront offerts aux Dames sans contribution. — On trouvera un Buffet bien garni, avec toutes les douceurs de la saison, et des rafraichissements.

Prix du Billet-d'Entrée:

en Adulte . . . . . 2 : 00
en Enfant . . . . . 1 : 00

On pourra se procurer des Billets de Bal à la Maison, de 8 à 4 heures, et au théâtre toute la journée du Samedi.

Le Samedi 17 Janvier 1843
VINGT-QUATRIÈME REPRÉSENTATION DU PREMIER ABONNEMENT, DEUXIÈME ET DERNIÈRE DE LA DEUXIÈME SÉRIE.

La Grâce de Dieu,

Drame-Vaudeville en 3 Actes, mêlé de chant, par MM. Deshayes et Gustave Lemoine.

LE CHEVAL DE BRONZE.

PRIX DES PLACES HORS DE L'ABONNEMENT:

Pour un Cavalier 75 centimes
une Dame - 50 centimes

Le soir il ne sera délivré que des places à étrangers et non-abonnés.

On commencera à 7 heures précises.